

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4698/2022
11.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душко Пјевач, адвокат из ..., против туженог „Пан“ д.о.о. Друштво за трговину, производњу и услуге Београд, чији је пуномоћник Мирко Ђорђевић, адвокат из ..., ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 895/22 од 18.05.2022. године, у седници одржаној 11.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неосноване ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 895/22 од 18.05.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3428/19 од 06.10.2021. године, ставом првим изреке, одбачена је тужба у делу којим је тражено да се утврди да тужилац био у радном односу код туженог у периоду од 15.12.2008. године до 05.06.2018. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обеже тужени да тужиоцу за сваки месец периода од 15.12.2008. године до 05.06.2018. године на износе од 45.000,00 динара уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за обавезно социјално осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев да се обеже тужени да тужиоцу на име неисплаћене зараде по основу прековременог рада у периоду од 01.09.2016. године до 31.05.2018. године исплати износе по 7.000,00 динара за сваки месец појединачно са законском затезном каматом од доспећа до исплате и да наведе износе за тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за обавезно социјално осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање, као и да тужиоцу на име накнаде штете за неискоришћени сразмерно део годишњег одмора за 2018. Годину исплати износ од 15.000,00 динара са законском затезном каматом од 07.07.2018.

године до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 122.840,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 895/22 од 18.05.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда да и одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. и 441. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20) - ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је фактички обављао послове за туженог до 05.06.2018. године, без закљученог уговора о раду. Према наводима тужиоца, радно време му је било од 09-17 часова, договорена зарада је била 400 евра коју је добија на руке, а остварио је и часове прековременог рада који му нису плаћени.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом одредбе члана 195. Закона о раду одбацили тужбу у делу захтева за утврђење постојања радног односа у периоду од 15.12.2008. године до 05.06.2018. године, будући да је фактички рад престао 05.06.2018. године, а тужилац у преклузивном року од 60 дана није затражио судску заштиту. Како је одбачена тужба за утврђење постојања радног односа, последично је одбијен и захтев за уплату доприноса за социјално осигурање, исплату зараде за прековремени рад и накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор.

По оцени Врховног суда, одлуке нижестепених судова засноване су на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 195. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05...75/14) прописано је да запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан, ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом против решења којим је повређено право запосленог или кад је запослени сазнао за повреду права. Према ставу другог тог члана, рок за покретање спора је 60 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права.

У конкретном случају, тужилац је престао са фактичким радом код туженог 05.06.2018. године и тада је сазнао за евентуалну повреду права, а тужбу за заштиту својих права је поднео 21.10.2018. године, по истеку законом прописаног рока за подношење тужбе, због чега је преклудирани у заштити свог радноправног статуса. Код наведеног, правилно су нижестепени судови одбацили тужбу у делу захтева да се утврди да је тужилац био у радном односу код туженог. С обзиром да од главног захтева (утврђење постојања радног односа) зависи судбина споредних захтева (уплата

доприноса, накнаде за неискоришћени годишњи одмор и прековремени рад), као права из радног односа, то су и ови захтеви неосновани.

Тужилац у ревизији понавља наводе који су истицани у жалби против првостепене пресуде, а које наводе је другостепени суд правилно оценио као неосноване и за ту оцену дао јасне и довољне разлоге, које овај суд у свему прихвата, те су исти, по оцени овог суда, без утицаја на другачију одлуку.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

Како је ревизија тужиоца одбијена, одбијен је и његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је применом члана 165. става 1. у вези чланова 153. и 154. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић